

Szanowne Panie Dyrektor, Szanowni Panowie Dyrektorzy
Drogi Nauczycielki, Drodzy Nauczyciele
gdańskich placówek oświatowych

Szanowni Państwo,

w ostatnich dniach nasiliły się działania przeciwników przyjętego przez Radę Miasta Gdańska **Modelu na rzecz Równego Traktowania**. Trudno nie odnieść wrażenia, bazując na adresie organizacji firmującej różne akcje, że są to działania związane z toczącą się kampanią wyborczą. Działania te mają na celu zastraszenie szkół i uniemożliwienie im realizacji podstawy programowej oraz sianie dezinformacji wśród kadry obszaru edukacji i oświaty oraz rodziców i opiekunów.

Pod pozorem ochrony prawa rodziców do wychowania dzieci w zgodzie z własnymi przekonaniem, środowisko to usiłuje uniemożliwić realizację programów związanych z przeciwdziałaniem dyskryminacji i zapewnieniem równego traktowania w gdańskich szkołach. W swoich działaniach powołuje się na fałszywą interpretację zapisów ustawy Prawo oświatowe i innych obowiązujących aktów prawnych oraz rozpowszechnia kłamliwe informacje na temat Modelu i realizowanych w Gdańsku programów edukacyjnych. Co więcej, propagandyści publikują w mediach nieprawdziwe informacje, szkalujące dobre imię szkół i ciężko pracujących w nich kadr.

Misją i obowiązkiem szkoły jest kształcenie ucznia do zadań obywatela i obywatelki, w świadomości swoich praw i zobowiązań, w tym również konstytucyjnego zakazu dyskryminowania¹. Taka edukacja, zwana edukacją antydyskryminacyjną, czyli edukowaniem o obowiązującym w Polsce prawie w zakresie przeciwdziałania dyskryminacji oraz kształtowaniem postaw szacunku, tolerancji i sprawiedliwości, bez żadnych wątpliwości jest realizacją podstawy programowej i zadań wychowawczych szkoły.

Podstawa programowa² w swej Preambule jasno mówi: „Szkoła dba o wychowanie dzieci i młodzieży w duchu akceptacji i szacunku do drugiego człowieka”. W podobnym duchu Preambuła Prawa Oświatowego stwierdza: „Szkoła winna zapewnić każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju, przygotować go do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności.” Zatem wszystkie działania szkoły powinny być prowadzone w taki sposób, aby cele te osiągać.

Nie wyrażamy zgody na próby blokowania szkół w realizacji podstawy programowej i obowiązku wychowawczego. Zapewniam Państwa, że jako Miasto nie będziemy tolerować zastraszania kadry dyrektorskiej i nauczycielskiej, naruszania dobrego imienia szkół i rozpowszechnienia nieprawdziwych informacji w mediach, jak to miało miejsce np. na początku września.

Jeżeli spotkacie się Państwo z działaniami, takimi jak próby wchodzenia przedstawicieli Stowarzyszenia Odpowiedzialny Gdańsk, nie będących rodzicami uczniów, na zebrania rodziców lub rady pedagogiczne, z pseudonaukowymi materiałami, proszę o zgłaszanie takich sytuacji do Wydziału Rozwoju Społecznego Miasta Gdańska. Jednocześnie przypominam, że macie prawo nie zgodzić się na podobne działania w Waszej szkole, szczególnie że noszą one znamiona kampanii wyborczej. Szkoła powinna być apolityczna i skupiać się na procesie wychowania i edukacji, a nie angażować w spory kreowane przez polityków, wykorzystujących religię i jej zasady do swoich celów. Tym bardziej, że Model w swoich sześciu przesłankach chroni także prawo do niedyskryminowania ze względów religijnych.

Prawo oświatowe precyzuje zakres kwestii światopoglądowych, wyodrębnionych z podstawy programowej, których nauczanie wymaga wyrażenia woli przez rodzica. Jest to etyka, religia i wychowanie do życia w rodzinie. Pozostałe obszary, zawarte w podstawie programowej, są w myśl

¹ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej, artykuł 30: "Przyrodzona i niezbywalna godność człowieka stanowi źródło wolności i praw człowieka i obywatela. Jest ona nienaruszalna, a jej poszanowanie i ochrona jest obowiązkiem władz publicznych." oraz artykuł 32 ust. 2: „Nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiegokolwiek przyczyny.”

² Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.

obowiązującego prawa obowiązkowe dla wszystkich dzieci i młodzieży. W przypadku zajęć pozalekcyjnych, dodatkowych, wykraczających poza podstawę programową, wymagana jest pisemna zgoda rodziców na uczestnictwo dziecka. Warsztaty antydyskryminacyjne odbywające się w ramach godzin lekcyjnych do takich nie należą.

„Rodzicielskie oświadczenia wychowawcze”, rozpowszechniane obecnie wśród rodziców, nie mają mocy prawnej w odniesieniu do realizowanej podstawy programowej. W związku z powyższym i na mocy Prawa oświatowego szkoła nie ma prawnego wymogu zbierania i respektowania ww. oświadczeń od rodziców uczniów. Przypominamy, że jedynymi zgodnymi z prawem oświadczeniami rodzica (lub pełnoletniego ucznia) są te o wyrażeniu życzenia uczestniczenia w lekcji religii lub etyki (i jego cofnięcie)³ oraz oświadczenie o odmowie wyrażenia zgody na udział w lekcjach Wychowania do Życia w Rodzinie⁴.

W przygotowywanych w Gdańsku w ramach programów zajęciach pozalekcyjnych, zgodnie z literą prawa, gwarantujemy rodzicom i opiekunom prawo do pełnej wiedzy o nich, wyrażenia pisemnej zgody na udział ich dziecka lub wychowanek oraz uczestniczenia w nich, jeśli zgłoszą taką potrzebę.

Rozwiewając wątpliwości dotyczące Modelu na Rzecz Równego Traktowania, dokumentu który nauczyciele i nauczycielki współtworzyli, przypominam że jest on realizacją prawa antydyskryminacyjnego na poziomie lokalnym. Obecnie Miasto nie realizuje rekomendacji i zadań z obszaru edukacji Modelu w żadnej z gdańskich szkół, bowiem jest na etapie opracowywania planów wdrożeniowych Modelu. Gdy wdrażanie się rozpocznie zapewniam, że wesprzemy merytorycznie i prawnie każdą szkołę w tworzeniu atmosfery i relacji opartych na szacunku, przeciwdziałaniu przemocy każdej uczennicy i ucznia, **bez względu na ich wiek, płeć, poziom sprawności, orientację seksualną czy pochodzenie etniczne i wyznanie.**

Prowadzone obecnie przez Fundację Edukacyjną ODiTK w gdańskich szkołach warsztaty antydyskryminacyjne są realizowane w ramach projektów⁵ partnerskich, których liderem jest Miasto Gdańsk. Zostały zaprojektowane w 2015 roku, nie są zatem realizacją Modelu. Nie mają również nic wspólnego z edukacją seksualną, w tym programem „Zdrovve Love”, który również jeszcze nie został wdrożony. Konieczność wyrażenia odrębnej zgody przez rodziców na udział w prowadzonych przez Fundację Edukacyjną ODiTK warsztatach antydyskryminacyjnych zachodzi jedynie w sytuacji, gdy warsztaty te są realizowane po godzinach zajęć lekcyjnych. Jeśli jednak realizowane w ramach projektu warsztaty antydyskryminacyjne odbywają się w ramach godzin lekcyjnych, stanowią część realizacji podstawy programowej i odrębna zgoda nie jest wymagana.

Jasno wyrażam wsparcie dla szkół, które realizują swój obowiązek wychowawczy i edukują na temat prawa antydyskryminacyjnego i poszanowania godności Człowieka, każdego Człowieka i ponownie zapewniam, że działania wymierzone przeciwko takim szkołom spotkają się ze zdecydowaną reakcją Miasta. Wspólnoty opartej na fundamentach, którymi są wolność, solidarność, otwartość i równość. To nasz gdański kod DNA!

Mam świadomość, że po spotkaniach, Dyrektorzy placówek znają Model na Rzecz Równego Traktowania, wielu z Państwa Nauczycieli brało udział w pracach nad nim. Zapoznajcie z nim proszę całą Kadrę, by rozwiązać wszelkie wątpliwości. Wszelkie informacje i możliwość zadania pytań uzyskacie Państwo na profilu Gdańskiej Rady ds. Równego Traktowania:

www.facebook.com/GdanskaRadaRownegoTraktowania

Dla mnie i Zespołu obszaru rozwoju społecznego hasło „Szkoła i przedszkole współpracy” nie jest pustym sloganem. Współpracujmy z Rodzicami i Opiekunami - rzetelnie - to #EduStandardGDN!

**Łączę wyrazy szacunku i serdecznie pozdrawiam,
dziękując za Państwa codzienną ciężką pracę i zaangażowanie w życie Miasta.**

Piotr Kowalczyk
Zastępca Prezydenta Miasta Gdańska ds. Polityki Społecznej
Współprzewodniczący Gdańskiej Rady ds. Równego Traktowania

³ Na podstawie § 1 ust. 2 w zw. z ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach.

⁴ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 1999 r. w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego.

⁵ „Szkolimy Uczniów Przedsiębiorczych Empatycznych Rozsądnych” i „Rozwijamy Kompetencje i Programujemy Przyszłość” finansowane ze środków RPO Województwa Pomorskiego